A BÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK VÉGZÉSE

2022. március 3.*

„Beavatkozás – Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 40. cikke – Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által előterjesztett kérelem – A jogvita kimeneteléhez fűződő érdek – Megengedés”

A C-551/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 263. cikk alapján megsemmisítés iránt 2021. szeptember 7-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Bouquet, B. Hofstötter, T. Ramopoulos és A. Stobiecka-Kuik, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: A. Antoniadis, F. Naert és B. Driessen, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Smolek, O. Šváb, J. Vláčil és K. Najmanová, meghatalmazotti minőségben),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: A.-L. Desjonquères és J.-L. Carré, meghatalmazotti minőségben),

Magyarország (képviselik: Fehér M. Z. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben),

a **Holland Királyság** (képviselik: M. K. Bulterman és J. Langer, meghatalmazotti minőségben),

a **Portugál Köztársaság** (képviselik: M. Pimenta, P. Barros da Costa és J. Ramos, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG ELNÖKE,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel C. Lycourgos előadó bíró javaslatára,

J. Kokott főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Végzést

1 Az Európai Bizottság keresetében azt kéri, hogy a Bíróság semmisítse meg a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvének (2021–2026) az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról szóló, 2021. június 28-i (EU) 2021/1117 tanácsi határozat (HL 2021. L 242., 3. o.) 2. cikkét és Portugália nagykövetének az Európai Unió Tanácsa által, elnöke útján a jegyzőkönyv aláírására jogosult személyként való kijelölését.

2 E megsemmisítés iránti kérelmének alátámasztására a Bizottság többek között azt állítja, hogy a Tanács azon gyakorlata, hogy elnöke útján jelöli ki azt a személyt, aki jogosult az Európai Unió nevében nemzetközi megállapodást aláírni, sérti a Bizottságnak az EUSZ 17. cikk (1) bekezdésében biztosított azon hatáskörét, hogy a közös kül- és biztonságpolitika (a továbbiakban: KKBP) körébe nem tartozó ügyekben ellátja az Unió külső képviseletét.

3 Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: főképviselő) a Bíróság Hivatalához 2022. január 6-án benyújtott beadványával az Európai Unió Bírósága alapokmányának 40. cikke és eljárási szabályzatának 130. cikke alapján kérelmezte, hogy az eljárásba a felperes kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson.

4 Beavatkozási kérelmének alátámasztására a főképviselő elsősorban arra hivatkozik, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének első bekezdése értelmében az „Unió intézményei” közé tartozik, másodlagosan pedig arra, hogy az említett alapokmány 40. cikkének második bekezdése értelmében őt az Unió „szervének” vagy „hivatalának” kell tekinteni, és hogy e rendelkezés értelmében „a jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik”. E tekintetben a főképviselő megjegyzi, hogy a Bíróság által a Bizottság által hivatkozott hatáskörrel kapcsolatban meghozandó ítéletben szereplő megállapításokat megfelelően alkalmazni kell majd az őt megillető azon hatáskörre, amellyel az EUSZ 27. cikk (2) bekezdése alapján a KKBP területén rendelkezik.

5 A Bizottság a Bíróság Hivatalához 2022. január 13-án benyújtott beadványában azt kérte, hogy a Bíróság adjon helyt e beavatkozási kérelemnek.

6 A Tanács a Bíróság Hivatalához 2022. január 21-én benyújtott beadványában az említett beavatkozási kérelem elutasítását kérte.

7 A Tanács úgy véli, hogy a főképviselő nem az „Unió intézménye” az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének első bekezdése értelmében, és hogy jóllehet a főképviselőt a fenti alapokmány 40. cikkének második bekezdése értelmében „az Unió szervei és hivatalai” fogalma alá tartozónak kell tekinteni, nem igazolja, hogy az utóbbi rendelkezés értelmében a „jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik”.

8 A Tanács különösen megjegyzi, hogy a jelen ügy tárgyát képező jogvita nem érinti a KKBP-t, és ezért a Bíróság előtti jogvita kimenetele nem befolyásolhatja a főképviselő jogi helyzetét. Ez utóbbinak a Tanáccsal szembeni helyzete ugyanis eltér a Bizottság helyzetétől. E tekintetben a Tanács rámutat, hogy a főképviselő az EUSZ 27. cikk (1) bekezdésével összhangban ellátja a Külügyek Tanácsának elnöki tisztjét, és ezért maga jelölheti ki a KKBP területéhez tartozó nemzetközi megállapodás megkötésére jogosult személyt. A főképviselő jogi helyzete tehát eltér a Bizottság abban az esetben fennálló helyzetétől, amikor – mint a jelen esetben is – a KKBP-re nem vonatkozó ügyben kötnek nemzetközi megállapodást.

A beavatkozási kérelemről

9 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének első bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok és az Unió intézményei a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhatnak.

10 Az Unió intézményei e rendelkezés értelmében kizárólag az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében kimerítően felsorolt intézmények (a Bíróság elnökének 2019. július 29-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai végzése, C-119/19 P, nem tették közzé, EU:C:2019:658, 6. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

11 Következésképpen a főképviselő, mivel nem szerepel az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében található felsorolásban, nem minősíthető „az Unió intézményének”. Ezért nem hivatkozhat erre a minőségre a jelen ügyben fennálló beavatkozási jog érvényesítése érdekében (a Bíróság elnökének 2019. július 29-i Bizottság és Tanács kontra Carreras Sequeros és társai végzése, C-119/19 P, nem tették közzé, EU:C:2019:658, 7. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

12 E körülmények között meg kell vizsgálni, hogy a jelen ügyben megengedhető-e, hogy a főképviselő, ahogyan azt másodlagosan kéri, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozzon az eljárásba,

13 Ezen alapokmány 40. cikke második bekezdésének első mondata szerint a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba való beavatkozás joga megilleti „az Unió szerveit és hivatalait”, ha valószínűsíteni tudják, hogy a „jogvita kimeneteléhez jogos érdek[ük] fűződik. E második bekezdés második mondata kizárja, hogy „természetes vagy jogi személyek” beavatkozzanak a tagállamok közötti, az Unió intézményei közötti, illetve a tagállamok és az Unió intézményei közötti jogvitákba. Az utóbbi rendelkezés szövege és rendszere alapján úgy kell tekinteni, hogy e kizárás nem érinti az „Unió szerveit és hivatalait” (a Bíróság elnökének 2021. szeptember 17-i Parlament kontra Bizottság végzése, C-144/21, EU:C:2021:757, 6–8. pont).

14 Tekintettel a főképviselőnek az EUSZ 27. cikk szerinti, az Unió működéséhez elválaszthatatlanul kapcsolódó megbízatására és különösen arra a tényre, hogy bár az EUSZ 27. cikk (3) bekezdése szerint az európai külügyi szolgálatra támaszkodik, jogilag mégis elkülönül attól, a főképviselőt az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikke második bekezdésének alkalmazása szempontjából az „Unió szervei[hez] és hivatalai[hoz]” hasonlónak kell tekinteni. Következésképpen, az előző pontban említett ítélkezési gyakorlatra tekintettel a főképviselő beavatkozhat a Bizottság és a Tanács közötti jogvitába, amennyiben valószínűsíti, hogy „a jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik”.

15 Az ilyen érdek fennállását illetően emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 40. cikk második bekezdése értelmében vett, „a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdek” fogalmát úgy kell érteni, mint amely az előterjesztett kérelmek eredményéhez fűződő közvetlen és fennálló érdek, nem pedig mint a felhozott jogalapokhoz vagy az előadott érvekhez kapcsolódó érdek. A „jogvita kimenetele” kifejezés ugyanis a kérelem tárgyát képező végleges döntésre utal, ahogyan az a meghozandó ítélet rendelkező részében szerepel (a Bíróság elnökének 2021. szeptember 17-i Parlament kontra Bizottság végzése, C-144/21, EU:C:2021:757, 10. pont).

16 Az uniós szervek és hivatalok beavatkozás iránti kérelmei tekintetében a közvetlen és fennálló érdekre vonatkozó feltételt úgy kell alkalmazni, hogy az tükrözze azon megbízatás sajátos jellegét, amelyet az ilyen kérelmezőnek az uniós jog alapján teljesítenie kell (lásd ebben az értelemben: a Bíróság elnökének 2021. szeptember 17-i Parlament kontra Bizottság végzése, C-144/21, EU:C:2021:757, 11. és 12. pont).

17 A jelen esetben meg kell jegyezni, hogy az EUSZ 27. cikk (2) bekezdése felhatalmazza a főképviselőt arra, hogy a KKBP-re vonatkozó ügyekben képviselje az Uniót.

18 A Bizottság a maga részéről az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése hatodik mondatának megfelelően biztosítja az Unió külső képviseletét a KKBP-re nem vonatkozó és a Szerződésekben meghatározott egyéb esetekben.

19 A jelen ügyben a jogvita különösen arra a kérdésre vonatkozik, hogy az EUSZ 17. cikk (1) bekezdésének hatodik mondatában említett, az Unió külső képviseletének ellátására vonatkozó megbízatás magában foglalja-e azt, hogy a nemzetközi megállapodásnak az Unió nevében történő megkötése céljából a Bizottság, nem pedig a Tanács elnökének feladata, hogy kijelölje az e megállapodás aláírására jogosult személyt.

20 Ezen intézményi jogi kérdés Bíróság általi megítélése nemcsak a jelen ügyben folyamatban lévő jogvita kimenetelét fogja meghatározni, hanem *mutatis mutandis* döntő hatással lesz a követendő eljárás megválasztására és a KKBP területén kötendő nemzetközi megállapodás aláírása esetén a főképviselő által gyakorolt hatáskörökre is. Ugyanis, akárcsak a Bizottság a KKBP-n kívüli ügyekben, a főképviselő a KKBP-re vonatkozó ügyekben rendelkezik megbízatással az Unió képviseletének ellátására.

21 Kétségtelen, hogy a jelen ügyben a főképviselő a jogvita kimeneteléhez fűződő érdekét az EUSZ 27. cikk (2) bekezdése szerinti, az Uniónak a KKBP területén történő képviseletére vonatkozó hatáskörére alapozza, amely hasonló a Bizottságnak az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerinti, a KKBP körén kívül eső területeken való képviseletre vonatkozó hatásköréhez, jóllehet a jelen ügyben csak az utóbbi hatáskörről van szó. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a főképviselőnek a jogvita kimeneteléhez fűződő ezen érdeke nem azon alapul, hogy a helyzete egy vagy több hasonló esetben a Bizottságéval azonos, hanem – amint az az előző pontban szerepel – azon, hogy a jelen jogvita kimenetele meghatározza szerepének és az elsődleges jogból eredő hatásköreinek terjedelmét az Unió által a KKBP területén kötött bármely nemzetközi megállapodás aláírása tekintetében.

22 Tekintettel a főképviselő által hivatkozott érdek ezen általános hatályára, valamint arra a tényre, hogy főszabály szerint a főképviselő az egyetlen személy vagy szervezet, aki vagy amely erre hivatkozhat, ezen érdeket „közvetlennek” és „fennállónak” kell minősíteni.

23 A jelen ügyben a főképviselőnek a jogvita kimeneteléhez ily módon esetlegesen fűződő közvetlen és fennálló érdekét nem kérdőjelezi meg az a Tanács által hivatkozott tény, hogy a főképviselő az EUSZ 27. cikk (1) bekezdése értelmében a Külügyek Tanácsának elnöke. E tekintetben elegendő egyrészt megjegyezni, hogy – amint azt a Tanács kifejtette – a KKBP területét érintő nemzetközi megállapodás aláírására felhatalmazó határozatokat nem minden esetben a Külügyek Tanácsa hozza meg, másrészt pedig, hogy a főképviselőnek az ilyen nemzetközi megállapodás megkötésével összefüggésben betöltött konkrét szerepétől függetlenül, az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerinti képviseleti feladat hatályának a Bíróság általi jogi tisztázása pontosíthatja az EUSZ 27. cikk (2) bekezdése szerinti képviseleti megbízatás hatályát.

24 A fentiekre tekintettel helyt kell adni a főképviselő azon kérelmének, hogy az eljárásba az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése és az eljárási szabályzat 131. cikkének (3) bekezdése alapján a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozzon.

A beavatkozó fél eljárási jogairól

25 Mivel a beavatkozási kérelemnek helyt kell adni, a főképviselőnek az eljárási szabályzat 131. cikkének (3) bekezdése alapján meg kell küldeni a felek részére kézbesített valamennyi eljárási iratot.

26 Mivel a jelen kérelmet az eljárási szabályzat 130. cikkében meghatározott hathetes határidőn belül nyújtották be, a főképviselő ezen eljárási szabályzat 132. cikkének (1) bekezdése értelmében az előző pontban említett közléstől számított egy hónapon belül nyújthatja be beavatkozási beadványát.

27 Végül a főképviselő szóbeli észrevételeket terjeszthet elő, ha tárgyalás tartására kerül sor.

A költségekről

28 Az eljárási szabályzat 137. cikke értelmében a költségekről az eljárást befejező ítéletben vagy végzésben kell határozni.

29 A jelen ügyben, mivel a főképviselő beavatkozási kérelmének helyt kell adni, a beavatkozásával kapcsolatos költségekről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján Bíróság elnöke a következőképpen határozott:

1) A Bíróság elnöke megengedi az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének beavatkozását a T-551/21. sz. ügyben az Európai Bizottság kérelmeinek támogatása végett.

2) A hivatalvezető gondoskodik arról, hogy valamennyi eljárási irat másolatát kézbesítsék az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője számára.

3) A későbbiekben határidőt kell megállapítani az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője számára beavatkozási beadványának előterjesztésére.

4) A Bíróság elnöke az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének beavatkozásával kapcsolatos költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások